

Plat, bol, ijl of kloek? Een bevredigend aspect tonen bloeiende planten in tuin of boeket pas bij voldoende contrastwerking. Bij verschil in grootte, textuur, vorm en kleur. In een beplanting kun je dankzij een flink aantal bescheiden soorten de nadruk leggen op enkele markante planten. Een zoektocht naar evenwicht tussen beide, onmisbare categorieën, tussen 'supporters en prominenten'. Hier een paar op vlindersmaak afgestemde tips.

Tekst: Liesbeth ten Hallers

Contrasten

Supporters Supporters vormen een kleurvlak, waarin de afzonderlijke blad- en bloemvorm een ondergeschikte rol spelen ten opzichte van in het oog springende planten. Bescheiden, maar interessante supporter is *Succisella inflexa*, ook wel *Scabiosa acaulis* genaamd. De veelbloemige, rijk vertakte plant blijkt in Nederland verkrijgbaar te zijn. *Succisella* is in Duitsland inheems maar bedreigd en nog nét te vinden aan de oevers van de Chiemsee. Dit kleine blauwe knopje woekert licht, maar oppervlakkig, wordt zo'n 80 cm hoog en is volgens Henk Gerritsen (Prioratuinen) goed in de hand te houden. Het verspreidt zich daarnaast ook door zaad. Een wolk van zachtblauwe bolletjes vormt in september een bruikbare achtergrond voor herfsttijloos, *Eucomis*, hemelsleutel, allemaal sprekende bloemvormen. Steentijm (*Calamintha nepeta*), marjolein (*Origanum*) of de compactgroeiende wijnruit (*Ruta "Jackmans Var."*) zijn andere geschikte supporters.

Prominenten Met prominenten bedoel ik al die planten met een eigen gezicht, een expressieve vorm, die er haast om vragen met egards te worden behandeld. Schermen. In juli en augustus bloeien de schermen, ook op droge standplaatsen, van goudvaleriaan (*Patrinia scabiosifolia*), 80 cm hoog, met in het najaar rood aangelopen blad. Ze staan zes weken lang te blinken en ook de

Liesbeth ten Hallers

Het hittebestendige, eenjarige akkerscherf (*Ammi majus*) trekt sleedoornpage (foto) en gehakelde aurelia.

zaadschermen zijn de moeite waard. Zet ze in het blauw tussen de lang doorbloeiende, eenjarige luzerne of *Salvia nemerosa*. Wat later steekt de karwijselie (*Selinum wallichianum*, voorheen *tenuifolium*) met witte schermen Patria naar de kroon: met de stelen purperkleurig, het blad kantachtig ingesneden heeft de plant bepaald ster-allures. Een prinses op de erwt is het, die een voedzame, goed gedraineerde bodem en veel zonlicht behoeft. Eind negentiende eeuw kreeg deze plant al een onderscheiding in Kew-gardens. Een bodembedekkende, grijsbladige *Sedum cauticolum* 'Purpurine' vormt een passend decor. Bollen. Behalve de opvallende blauwe vormen van kogel-distels zijn er ook mooie witte bollen op 90 cm hoge planten voor in heestervakken en natuurlijke borders op droge grond, de *Echinops exaltatus*. Combineer ze eens met *Salvia officinalis* 'Purpurascens' en bolderik of prikneus. *Leuzia centaurioides* lijkt het meest nog op een kleine, winterharde artisjok. Na de lilaroze bloei van juli tot september zijn de distelachtige hoofden op zo'n 70 cm hoogte ook nog decoratief.

Kaarsen. Voortreffelijke vlinderlokkers voor volle zon en goede, doorlatende grond zijn de fel lila of witte *Liatris*-soorten (prachtkaaers). Als pluizige uitroepetekens met grasachtige blad vragen deze exotische snijbloemen om een aparte aanpak in flinke groepen. Woelmuizen eten overigens graag de wortels van deze planten. In een bodembedekking van bijvoorbeeld duizendblad (*Achillea tomentosa* en *A. taygetea*), laag zeepkruid (*Saponaria ocymoides*) en wat pollen siergras komen deze ijzersterke planten tot hun recht.

Contrastwerking: voor uw vlinderborder het zout in de pap!

Dagpauwoog op *Liatris specata* (prachtkaaers).

Liesbeth ten Hallers